

education quality. The result of the technology of using qualimetry in education management is a comprehensive assessment of the state of the object. The role of special tools is played by the traced qualimetric models of the state or process. The application of the activity approach to monitoring of the education quality allowed to distinguish three types of activities: managerial activity of managers, pedagogical activity of teachers, educational activity of those who study and who are in interaction.

The program-targeted approach is one of the most effective management methods, both at the state and local levels. The concept of “program-targeted management” is interpreted in a broad sense as a method of software implementation of management decisions, and as implementation of an integrated approach to solving socio-economic problems. The personal approach in the research involves creation of appropriate conditions for self-development, self-actualization, self-realization of learners and further formation of common professionally important qualities that contribute to the formation of the personality of the future professional. Competence approach strengthens the practical orientation of education, emphasizes the importance of experience, skills and abilities based on scientific knowledge. The benchmarking approach is interpreted as a standard by which you can measure something, evaluate it.

Key words: *scientific approaches for research of education quality monitoring, system approach, qualimetric approach, activity approach, program-target approach, personal approach, competence approach, benchmarking approach.*

УДК 378.048.2 (410)

Віталій Третько

Хмельницький національний університет
ORCID ID 0000-0003-3608-1378

Наталія Бідюк

Хмельницький національний університет
ORCID ID 0000-0002-6607-8228
DOI 10.24139/2312-5993/2021.05/378-388

ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

У статті висвітлено особливості змісту підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту в системі післядипломної освіти Великої Британії. Розглянуто вимоги до професійної підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту, типологію освітніх програм. Зазначено, що підготовка фахівців здійснюється системно й динамічно в умовах післядипломної освіти на засадах відкритості, інтегративності, міждисциплінарності з урахуванням потреб галузі, педагогічної науки і практики. Сфокусовано увагу на диверсифікації академічних ступенів і дипломів у системі післядипломної освіти Великої Британії. Висвітлено основні аспекти функціонування освітніх програм підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту в британських університетах. Особливу увагу приділено сертифікатним програмам PGCE, які забезпечують міждисциплінарність підготовки та професійний розвиток фахівців з фізичного виховання та спорту. Обґрунтовано науково-методичні рекомендації щодо вдосконалення підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту з урахуванням конструктивних ідей британського досвіду.

Ключові слова: *професійна підготовка, фахівці з фізичного виховання та спорту, післядипломна освіта, освітня програма, зміст, Велика Британія.*

Постановка проблеми. Аналіз стану і динамічного розвитку європейських освітніх систем дозволяє стверджувати, що сучасний етап є епохою глобального реформування освіти на світовому рівні. Відбувається інтернаціональна уніфікація національних освітніх стандартів, диверсифікація освітніх моделей, удосконалення технологій навчання. Кожна з націй прагне збагатити свій історично напрацьований освітній потенціал, активно вивчаючи інноваційний досвід організації і змісту освіти інших країн. Це допомагає визначенню загальних закономірностей і тенденцій розвитку освіти, формуванню відкритого освітнього простору, дозволяє уникнути помилок, викликаних однобічністю й поспішним запозиченням зарубіжного досвіду. Відтак, безперечно актуальність набувають порівняльні педагогічні дослідження, що дозволяють співвідносити зарубіжний досвід із вітчизняними проблемами. Розвинуті європейські країни, насамперед Велика Британія, давно пройшли той шлях розвитку освіти, на якому нині знаходиться наша держава, а отже, мають як позитивний, так і негативний досвід. Відтак, реформуючи систему освіти, у тому числі післядипломної, варто вибирати позитиви й відкидати негативи досвіду європейських держав.

У сучасних умовах реформування системи вищої післядипломної освіти актуального характеру набувають питання підвищення якості професійної підготовки та професійного розвитку фахівців сфери фізичного виховання і спорту. Це об'єктивно вимагає нових підходів до організації підготовки кваліфікованого фахівця відповідного освітнього рівня, конкурентоздатного на сучасному ринку освітніх та оздоровчо-спортивних послуг, компетентного, відповідального, соціально і професійно мобільного, готового до постійного професійного зростання. Пошук можливих шляхів розв'язання окреслених проблем спонукає до студювання найкращих зразків світового досвіду й упровадження конструктивних ідей у національний освітньо-науковий простір.

Звернення до досвіду Великої Британії зумовлене тим, що післядипломна освіта країни демонструє високий рівень якості підготовки, підвищення кваліфікації, забезпечення професійного розвитку фахівців з фізичного виховання та спорту відповідно до світових стандартів. Якість британських дипломів досить висока і визнана міжнародною академічною спільнотою.

Аналіз актуальних досліджень. Окремі аспекти підготовки та професійного розвитку майбутнього фахівця сфери фізичного виховання і спорту обґрунтовано в наукових працях С. Бекасова, А. Деркача, Р. Карпюк, Г. Ложкіна, Ю. Ляного, І. Омеляненко В. Платонова, М. Прохорова, Л. Суцzenко, О. Тимошенка, Ю. Шкрєбтія, Б. Шияна. Зарубіжний досвід

підготовки фахівців цієї сфери вивчали такі вітчизняні науковці, як: Є. Приступа, Л. Сущенко, Р. Карпюк, А. Сват'єв, Є. Павлюк тощо. Вагоме теоретичне і практичне значення в контексті проблеми дослідження мають наукові пошуки українських учених-компаративістів Н. Авшенюк, О. Коваленко, О. Локшиної, Н. Мукан, О. Огієнко, А. Сбруєвої, Ж. Таланової та ін. Узагальнення результатів досліджень українських і зарубіжних учених дало підстави дійти висновку щодо актуальності цієї проблеми, її зумовленості потребами науки, практики й соціуму, відкритості для подальших наукових дискусій. Проблема професійної підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту в системі післядипломної освіти в досвіді Великої Британії не набула системного обґрунтування та потребує детальнішого вивчення.

Мета статті полягає в дослідженні особливостей змісту підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту в системі післядипломної освіти Великої Британії та обґрунтуванні можливостей використання конструктивних ідей цього досвіду в освітньому просторі України.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використано такі методи дослідження: теоретичний (аналіз філософської, педагогічної, психологічної літератури), що дає змогу обґрунтувати вихідні положення дослідження; інтерпретаційно-аналітичний метод, на основі якого вивчаються джерела із застосуванням синтезу, аналізу, систематизації та узагальнення; компаративний – для порівняння професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту в університетах Великої Британії та України.

Виклад основного матеріалу. Освіта в європейських країнах стала чи не найпершою інституцією, яка була інтегрована в єдиний трансєвропейський освітній простір. У контексті дослідження заслуговує на увагу система післядипломної освіти Великої Британії, яка є добре продуманою, сформованою, має чітко визначену структуру з диверсифікованою мережею закладів освіти, форм організації навчання, підвищення кваліфікації та професійного розвитку (*Department for Education, 2021*).

Згідно з рекомендаціями Національного комітету з досліджень вищої освіти, стратегії професійного зростання викладачів, фахова компетентність має відповідати світовому рівню вищої освіти. Ці рекомендації знайшли своє відображення у професійних освітніх програмах усіх рівнів, у тому числі і післядипломної освіти (*Dearing, 2001; Hooker, 2008*).

Вимоги до професійної підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту в системі післядипломної освіти Великої Британії викладені в низці нормативних документів, а саме: галузевих стандартах «Subject Benchmark

Statement for Education Studies» 2019 р., «Subject Benchmark Statement for Hospitality, Leisure, Sport and Tourism», 2019 р., розроблених Агенцією із забезпечення якості вищої освіти; професійних стандартах «Sports Coach. Codes of Practice», 2018 р., «National Occupational Standards for Sport Science Association for Physical Education» 2018 р., розроблених професійними комітетами, організаціями, асоціаціями та радами («Sports, Physical Education, Fitness & Leisure Skills Council», «The British Association of Sport and Exercise Sciences (BASES)», «Qualification Review Committee») тощо.

У галузевих академічних стандартах представлені основні характеристики освітніх програм, а також вимоги присвоєння відповідних освітніх та професійних кваліфікацій з урахуванням знань, умінь та навичок, якими повинні володіти майбутні фахівці з фізичного виховання та спорту. Наприклад, академічний стандарт «Subject Benchmark Statement for Education Studies» охоплює сім ключових аспектів. У документі визначено основоположні принципи освітньої галузі; можливості освіти, навчання та працевлаштування; окреслено вимоги до обсягу знань і розуміння, а також загальні цілі освітніх програм; надано інформацію про загальні і спеціальні компетентності, якими повинні володіти випускники; описано форми й методи викладання, навчання, оцінювання; перелічено допустимі та типові рівні досягнень випускників. У документі окреслено три групи професійних компетентностей: 1) знання та розуміння фахового предмета; 2) загальні інтелектуальні уміння й навички; 3) особистісні якості. Обов'язковими елементами змісту професійної підготовки є *професійні знання* (теоретичні знання та навички, необхідні для професії); *спеціальні знання з певних дисциплін та методик їх викладання; знання курикулуму педагогічної освіти; практичні навички* (проходження професійної практики) (*Subject Benchmark Statement for Education Studies, 2019*).

Зміст підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту має міждисциплінарне спрямування, оскільки охоплює два компонента: педагогічний і спортивний. *Педагогічний компонент* передбачає надання широких і збалансованих педагогічних знань, розуміння основних особливостей педагогічної освіти в широкому діапазоні контекстів; залучення здобувачів до активної участі у розв'язанні проблем педагогічної діяльності; розвиток умінь аргументовано планувати освітній та виховний процес індивідуально й у команді; сприяння інтелектуальній незалежності та автономії. *Спортивний компонент* змісту передбачає набуття фахових знань, оволодіння цінностями тренерсько-викладацької діяльності, формування

професійно важливих якостей, професійного мислення з акцентом на педагогічну рефлексію на основі власного спортивного досвіду (інтерактивні методи та форми навчання, інформаційне забезпечення занять з обраного виду спорту); розширення світогляду майбутнього тренера-викладача про перспективи розвитку спортивної галузі, види підготовки у спорті, моделювання спортивної діяльності; активізація внутрішніх мотивів, потреб, переконань і прагнень до професійного саморозвитку та самовдосконалення. Відтак, зміст підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту структурований на засадах інтеграції фундаментальних (педагогічних) та спеціальних (спортивних) знань, що забезпечує розвиток та вдосконалення професійної компетентності, формування особистості сучасного тренера-викладача, який має активну соціальну та професійну позицію, сформовані особистісні якості, критичне мислення, мотивацію до професійного розвитку та планування власної концепції кар'єрного зростання.

Диверсифікація освітніх маршрутів у системі післядипломної освіти Великої Британії зумовлює диверсифікацію академічних ступенів і дипломів майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту: інтегрований ступінь магістра («MA/MSc» зі статусом «кваліфікований учитель-професіонал» / «Professional QTS»), сертифікат післядипломної освіти зі статусом «Кваліфікований учитель» («PGCE with QTS») або професійний сертифікат у галузі освіти зі статусом «Кваліфікований учитель». Відповідно до британського законодавства, статус кваліфікованого вчителя є обов'язковою умовою для отримання посади вчителя фізичного виховання та спорту в школі. Інтегровані програми «Opt-in QTS» – інноваційні та перспективні в системі педагогічної освіти Великої Британії, їх пропонує невелика кількість освітніх провайдерів (переважно Англії й Уельсу) (*Qualifications in Great Britain, 2008*).

Термін магістерських програм з фізичного виховання та спорту в британських університетах за денною формою навчання – 1 рік, за заочною формою – переважно 2 роки, рідше – 3 роки. Обсяг програми складає 180 кредитів «CATS» (90 ЄКТС). Більшість ступенів магістра передбачають також отримання сертифікатів PGCE (навчання від 1 до 9 місяців).

З'ясовано, що британські університети пропонують широкий спектр освітніх програм з фізичного виховання і спорту, а саме: фізичне виховання (шкільна освіта), фізичне виховання (спортивні школи), спорт (тренерська діяльність), спорт (фітнес), спортивні науки та фізичне виховання, психологія спорту, лідерство в спорті, адаптивне фізичне виховання, спортивна терапія, менеджмент фізичного виховання тощо. Переважна більшість університетів

пропонують також післядипломні сертифікатні програми в галузі освіти (PGCE) з фізичного виховання (26 університетів, 47 сертифікатних програм) і лтше 9 університетів пропонують 10 магістерських програм з фізичного виховання та спорту. Розглянемо детальніше окремі з них.

Зміст магістерської програми з фізичного виховання та шкільного спорту «Physical Education & School Sport, MA» університету Центрального Ланкаширу (*University of Central Lancashire, 2021*) спрямований на підготовку висококваліфікованих менеджерів зі шкільного спорту та шкільних лідерів, які готові до стимулювання, розвитку педагогічної освіти та громадських ініціатив у викладацько-тренерській діяльності. Відповідно, фокус освітньої програми сконцентрований на розвитку інтелектуальних, професійних і управлінських компетентностей сучасного тренера-викладача.

Освітня програма магістерського рівня «Physical Education and Wellbeing, MSc» Бірмінгемського університету спрямована на підтримку професійного розвитку практикуючих і майбутніх учителів фізичного виховання, керівників фізичної активності молоді, асистентів або тренерів, які працюють з молоддю в школах. Випускники програми мають можливість отримати керівні посади у спортивних школах, а також продовжувати навчання за освітньо-науковою програмою на рівні PhD (*University of Birmingham, 2021*).

Освітня програма «MA Physical Education and School Sport» (Solent University (Southampton) (2021)) покликана розвинути академічні знання та практичні навички, які лежать в основі кар'єри у сфері фізичного виховання та юнацького спорту. Упродовж навчання майбутні фахівці отримують поглиблені знання й навички щодо викладання та навчання в галузі юнацького спорту, а також оволодівають комунікативними здібностями щодо участі в заходах з розвитку молодіжного спорту та освіти.

Дослідження структури освітніх програм підготовки магістрів з фізичного виховання та спорту в 10 університетах, зокрема Бірмінгема (Physical Education and Wellbeing MSc, University of Birmingham), Чічестера (MA Sport Pedagogy and Physical Education, University of Chichester), Святої Марії, Твікенхем (Education: Physical Education MA, St Mary's University, Twickenham), Центрального Ланкашира (Physical Education & School Sport MA, University of Central Lancashire), Солент університета (Саутгемптон) (MA Physical Education and School Sport, Solent University (Southampton), Бердфордшира (MA Physical Education and Sport (Pedagogy), University of Bedfordshire) показало, що традиційно зміст підготовки містить обов'язкові (core або compulsory) і вибіркові (optional) модулі.

Зазначимо, що до обов'язкових модулів (45 кредитів ЄКТС) належать: «Лідерство та менеджмент», «Критична педагогіка», «Коучинг і наставництво», «Управління стратегіями охорони здоров'я», «Методи дослідження в спорті», «Професійна практика з фізичного виховання», «Проблеми і концепції фізичного виховання і спорту» та ін. Вибіркові модулі (1-2 модуля, 15 кредитів ЄКТС) охоплюють широке коло проблем, які стосуються різних аспектів діяльності та професійних інтересів майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту («Дослідження фізичної активності», «Наукова педагогіка у фізичному вихованні», «Цифрові технології у спортивній педагогіці») тощо. Навчальними результатами опанованих модулів є сформовані здатності: до організації та проведення занять фізичними вправами і спортом з урахуванням фізичного й психічного стану дитини; прогнозування результатів навчальної, виховної, тренувальної, управлінської та оздоровчої діяльності; реалізації індивідуального підходу до організації навчання у різних формах фізичного виховання, залучення до занять різними видами спорту; пропагування оздоровчих видів фізичних вправ; застосування принципів управління оздоровчою, навчальною, спортивно-масовою роботою; організації фізичного виховання в умовах інклюзії; планування обсягу навантаження відповідно до віку, статі й фізичного розвитку, ведення обліку підготовки юних спортсменів тощо.

Майбутні фахівці з фізичного виховання виконують науково-дослідницьку роботу обсягом 10-12 тисяч слів (30 кредитів ЄКТС), яка дозволяє розвинути дослідницькі навички та критичне розуміння професійної галузі, інтелектуальні здібності та концептуальне мислення. При цьому здобувачі отримують можливість розробляти та проводити незалежні дослідження за підтримки та керівництва викладачів і відомих спортсменів.

З огляду на широку популярність на особливу увагу заслуговують *сертифікатні програми* підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту в університетах Великої Британії. Післядипломний сертифікат у галузі освіти (PGCE) є одним із основних шляхів здобуття кваліфікації вчителя, викладача-тренера. Більшість сертифікатних програм PGCE надають статус кваліфікованого вчителя (QTS) і право працювати вчителем в усіх країнах світу. Обсяг сертифікатних програм складає 30-45 кредитів ЄКТС. Багато університетів пропонують сертифікатні програми як варіативний компонент змісту магістерських програм. Відповідно, сертифікатні програми мають два статуси: академічні програми (варіативний компонент магістерської програми), які пропонують сертифікат PGCE або PGDip (відповідно); професійні програми (підвищення

кваліфікації), що пропонують можливості професійного розвитку та підвищення кваліфікації.

Досліджуючи структурно-змістові особливості післядипломної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту в галузі освіти, зазначимо, що незважаючи на стандартизацію підготовки, автономія закладів дає їм право самостійно формувати зміст. Аналіз змістового компонента освітніх програм післядипломної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту в британських університетах («PGCE Secondary: Physical Education specialism», University of Roehampton; «Secondary Education Physical Education, PGCE», University of Greenwich; «PGCE Secondary Education: Physical Education», University of Wolverhampton; «PGCE Secondary Education: Physical Education with Computer Science», University of Wolverhampton; «PGCE Secondary - Physical Education», Durham University; «Secondary Physical Education - PGCE», Birmingham City University та ін.) показав, що структуризація й відбір змісту освіти здійснюється на основі принципів предметної спеціалізації, інтеграції, міждисциплінарності, фундаменталізації. PGCE в середній освіті в університетах Великої Британії розроблені таким чином, щоб гарантувати, що успішні студенти будуть рекомендовані для присвоєння статусу кваліфікованого вчителя (QTS).

Зміст сертифікатних програм ґрунтований на міждисциплінарному підході, який дає змогу поєднати два предмети в межах галузі, наприклад, такі програми, як «PGCE Secondary Education: Physical Education with Mathematics»; «PGCE Secondary Physical Education with EBacc»; «PGCE Secondary Physical Education with Qualified Teacher Status»; «PGCE Secondary Education: Physical Education with Computer»; «PGCE Secondary Education: Physical Education with English», «PGCE Physical Education and Youth Sport» тощо. Центральне місце в сертифікатній програмі «Середня освіта. Фізичне виховання» («Secondary Physical Education, PGCE»), Бірмінгемського університету (University of Birmingham, 2021) займає вивчення педагогіки фізичного виховання та професійної практики, до якої майбутні фахівці отримують доступ через синтез практичних семінарів, лекцій, семінарських груп та індивідуального навчання. Це практико-орієнтована програма, що допомагає здобувачеві стати впевненим, динамічним і творчим викладачем, який прагне популяризувати фізичне виховання та здоровий спосіб життя. Випускники програми опановують такі обов'язкові модулі (всього 30 кредитів ЄКТС): «Середня освіта (10 кредитів), «Середня предметна педагогіка: фізичне виховання» (10 кредитів), «Професійний запит» (10 кредитів). Протягом 120 днів здобувачі мають можливість

пройти стажування принаймні в двох школах, включаючи початкову, ознайомитися з професійним досвідом учителів.

Заслуговує на увагу сертифікатна програма підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту «Середня освіта: фізичне виховання» («Secondary Education: Physical Education») університету Вулверхемптона (University of Wolverhampton, 2021). Метою програми є підготовка вчителів фізичного виховання, які можуть ефективно реагувати на освітні потреби юнацької молоді, забезпечуючи збалансовану програму фізичного виховання. Успішне завершення програми дозволяє отримати рекомендацію для присвоєння статусу кваліфікованого вчителя (QTS), а також перезарахування 30 кредитів ЄКТС для навчання на магістерських програмах. Програма охоплює вивчення таких модулів: «Професійне навчання та розвиток учителів» (10 кредитів), «Предметне навчання та розвиток» (10 кредитів), «Предметний навчальний проєкт» (10 кредитів), «Професійні стандарти для вчителів» (позакредитна), що присвоює статус кваліфікованого вчителя (QTS) відповідно до професійного стандарту. Учителі-стажери, рекомендовані для отримання статусу QTS, мають безпосередню можливість для працевлаштування в школі. Університет пропонує також інтегровані сертифікатні програми, що дають змогу випускникам поєднувати викладання фізичного виховання та додаткової дисципліни, наприклад: інформатики, математики, англійської мови, біології, географії: «Середня освіта: фізичне виховання та інформатика» («PGCE Secondary Education: Physical Education with Computer Science»); «Середня освіта: фізичне виховання і математика» («PGCE Secondary Education: Physical Education with Mathematics»); «Середня освіта: фізичне виховання і біологія» («PGCE Secondary Education: Physical Education with Biology»); «Середня освіта: фізичне виховання та історія» («PGCE Secondary Education: Physical Education with History») тощо. Тривалість програм (обсягом 30 кредитів ЄКТС) становить 180 днів, з яких 120 виділено для професійного стажування щонайменше у двох школах.

Сертифікатні програми PGCE підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту сфокусовані на задоволенні професійних інтересів та професійному розвитку, прагненні до розширення шляхів самостійного отримання професійних знань, умінь і навичок.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Отже, особливості підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту в системі післядипломної освіти Великої Британії полягають у диверсифікації освітніх програм, кваліфікацій і спеціалізацій; забезпеченні можливості вибору індивідуальної освітньо-професійної траєкторії;

міждисциплінарному характері підготовки з орієнтацією на професійні потреби та інтереси здобувачів. В умовах інтеграційних процесів об'єктивне вивчення зарубіжного досвіду є цінним джерелом для пошуку та обґрунтування перспективних шляхів удосконалення національної системи підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту. Конструктивними ідеями вважаємо: трансформацію змісту підготовки на засадах міждисциплінарності; розроблення інтегрованих освітніх програм; запровадження професійних сертифікатних програм.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні британської практики щодо розроблення і реалізації мінорних освітніх програм.

ЛІТЕРАТУРА

- Dearing, R. (2001). *The institute for learning and teaching in higher Education: institutions, academics and assessment of prior experiential learning*. London: Reutledge Falmer.
- Department for Education (2021). Retrieved from: <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-education>.
- Hooker, M. (2008). *Models and Best Practices in Teacher Professional Development*. Retrieved from: http://www.gesci.org/old/docman/Teacher_Professional_Development_Models.
- Qualifications in Great Britain (2008). *The framework for higher education qualifications in England, Wales and Northern Ireland Report November 2008*. Retrieved from: <http://www.qaa.ac.uk/academicinfrastructure/fheq/selfcertification.pdf>
- Solent University (Southampton) (2021). *MA Physical Education and School Sport*. Retrieved from: <https://www.solent.ac.uk/courses/postgraduate/physical-education-and-school-sport-ma>.
- Staffordshire University (2021). *Secondary Physical Education*. Retrieved from: <https://www.staffs.ac.uk/course/secondary-physical-education-pgce>.
- Subject Benchmark Statement for Education Studies (2019). *The Quality Assurance Agency for Higher Education*. Retrieved from: <http://www.qaa.ac.uk/Pages/default.aspx>.
- Subject Benchmark Statement for Hospitality, Leisure, Sport and Tourism (2019). *The Quality Assurance Agency for Higher Education*. Retrieved from: https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/subject-benchmark-statements/subject-benchmark-statement-events-leisure-sport-tourism.pdf?sfvrsn=c339c881_11.
- UK Quality Code for Higher Education. Retrieved from: <https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/quality-code/qualifications-frameworks.pdf>.
- University of Birmingham (2021). *Physical Education and Wellbeing MSc*. Retrieved from: <https://www.birmingham.ac.uk/postgraduate/courses/taught/sport-exercise/sport-physical-education-wellbeing.aspx?OpenSection=HowToApply>.
- University of Central Lancashire (2021). *Physical Education & School Sport, MA*. Retrieved from: <https://www.uclan.ac.uk/postgraduate/courses/physical-education-school-sport-ma?term=Physical%20Education%20&%20School%20Sport,%20MA>.
- University of Greenwich (2021). *Secondary Education Physical Education, PGCE*. Retrieved from: <https://www.gre.ac.uk/postgraduate-courses/eduhea/pe>.
- University of Wolverhampton. (2021). *Secondary Education: Physical Education with Computer Science, PGCE*. Retrieved from: <https://www.wlv.ac.uk/courses/pgce-secondary-education-physical-education-with-computer-science/>.

РЕЗЮМЕ

Третько Виталий, Бидюк Наталя. Содержание подготовки специалистов по физическому воспитанию и спорту в системе последипломного образования Великобритании.

В статье отражены особенности содержания подготовки будущих специалистов по физическому воспитанию и спорту в системе последипломного образования Великобритании. Рассмотрены требования к профессиональной подготовке специалистов по физическому воспитанию и спорту, типологии образовательных программ. Отмечено, что подготовка специалистов осуществляется системно и динамично в условиях последипломного образования на основе открытости, интегративности, междисциплинарности с учетом потребностей отрасли, педагогической науки и практики. Сфокусировано внимание на диверсификации академических степеней и дипломов в системе последипломного образования Великобритании. Освещены основные аспекты функционирования образовательных программ подготовки специалистов по физическому воспитанию и спорту в британских университетах. Особое внимание уделено сертификатным программам PGCE, обеспечивающим междисциплинарность подготовки и профессиональное развитие специалистов по физическому воспитанию и спорту. Обоснованы научно-методические рекомендации по усовершенствованию подготовки будущих специалистов по физическому воспитанию и спорту с учетом конструктивных идей британского опыта.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, специалисты по физическому воспитанию и спорту, последипломное образование, образовательная программа, содержание, Великобритания.

SUMMARY

Tretko Vitaliy, Bidiuk Natalya. Content of specialists training in physical education and sports in the UK postgraduate education.

The article reflects the features of the content of future specialists training in physical education and sports in the UK system of postgraduate education. Requirements for professional training of specialists in physical education and sports, and typology of educational programs are considered. It is noted that the specialists training is carried out systematically and dynamically in the conditions of postgraduate education on the basis of openness, integrativeness, interdisciplinarity, taking into account the needs of pedagogical science and practice. The focus is on the diversification of academic degrees and diplomas in the UK postgraduate education system. The main aspects of the functioning of educational programs for specialists training in physical education and sports in UK universities are covered. Particular attention is paid to the certification programs PGCE, providing interdisciplinary training and professional development of specialists in physical education and sports. The scientific and methodological recommendations on the improvement of specialists professional training in physical education and sports, taking into account constructive ideas of the British experience, are substantiated.

Key words: professional training, specialists in physical education and sports, postgraduate education, educational program, content, Great Britain.